

Grundläggande granskning av kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning 2021

Storumans kommun

April 2022

Bo Rehnberg

Sammanfattning

Av kommunallagen och god revisionssed följer att kommunrevisionen årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Denna granskning har inriktats mot hur kommunstyrelsen och nämnderna har fullgjort sitt förvaltaruppdrag under år 2021. Utifrån den grundläggande granskning som genomförts görs följande revisionella bedömningar:

- **Kommunstyrelsens** förvaltning har i väsentligt utförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig.
- **Fritids-, kultur- och utbildningsnämndens** förvaltning har i väsentligt utförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig.
- **Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens** förvaltning har i väsentligt utförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har i allt väsentligt varit tillräcklig.
- **Omsorgsnämndens** förvaltning har i allt väsentligt utförts på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har i allt väsentligt varit tillräcklig. När det gäller den ekonomiska förvaltningen har den inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Gemensam överförmyndarnämnds** förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har i allt väsentligt varit tillräcklig. Förvaltningen av tilldelat verksamhetsuppdrag har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt.

För att utveckla verkställande organs förvaltning lämnas följande rekommendationer:

- Att *omsorgsnämnden* säkerställer att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram 2022
- Att *miljö- och samhällsbyggnadsnämnden* säkerställer att den minst en gång per år får en årsprognos av verksamhetens måluppfyllelse. Detta kan exempelvis ske genom att nämnden i sin helhet behandlar delårsrapport per augusti.
- Att *fritids-, kultur- och utbildningsnämnden* initierar en översyn av nämndens styrdokument (reglemente, verksamhetsplan och detaljbudget) när delar av nämndens ansvarsområden överförs till Södra Lapplands Gymnasieförbund.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

1. Kommunstyrelsen (KS)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i november (§148) föreslagit KF att fastställa verksamhetsplan 2022 för KS ansvarsområden.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget 2022 beslutad av styrelsen i december (§182).
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsen verksamhet?	Grön	Mål inom områdena räddningstjänst, personal och svarstid (e-post/telefon).
	b) Finns mål formulerade för styrelsen ekonomi?	Grön	Budgetmål och finansieringsgrad i affärsverksamhet.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mätetal för verksamhet och ekonomi.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt uppföljningsplan för KS-verksamheter 2021 (januari och oktober).
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Styrelsen har fått löpande årsprognos för ekonomin. Delårsrapport innehåller prognos för verksamhetsmål.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Se utfall 5a.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Se utfall 5b.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Överlag nått måltal för verksamheten. Vissa mål inom området kvalitet har inte uppnåtts.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nått måltal avseende budget och finansiella mål.

2. Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i september behandlat verksamhetsplan 2022 (§46). Omfattar bl.a gymnasieskola.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget beslutad av nämnden i december (§78).
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Verksamhetsplan innehåller mål för områdena barnomsorg, skola, bibliotek, idrott och personal.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Mål återfinns i budget och verksamhetsplan.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mål för verksamhet och ekonomi är mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt årsplan för uppföljning (§85). Planen omfattar bl.a gymnasieverksamheten.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Löpande ekonomiuppföljning innehåller årsprognos. Prognos för verksamhetsmål återfinns i delårsrapport 31 aug.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Se måluppfyllelse (5 a).
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Se måluppfyllelse (5 b).
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	När måluppfyllelse för 6 av 8 kvalitetsmål.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årsresultat: 4.0 MSEK mot årsbudget. När inte kostnadsmål avseende skolverksamhet.

3. Omsorgsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Godkänt verksamhetsplan 2021 i okt 2021 (§58)
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Fastställt detaljbudget 2022 i dec 2021 (§67). Utökad ram med 16.4 MSEK jämfört med 2021.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Det finns 11 mål i verksamhetsplan. Fokus på kvalitet, väntetid och personal.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Finns mål i både verksamhetsplan och budget.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mål för verksamhet och ekonomi är mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt årsplan för uppföljning (§68)
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Ekonomirapporter innehåller årsprognos. I delårsrapport 2/20 finns prognos för verksamhetsmål.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Årsprognos indikerar förbättrad måluppfyllelse för verksamheten. Inget beslut av nämnden.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Beslut om att påbörja omstrukturering i Tärnaby (okt). I övrigt inget beslut av nämnden.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Redovisar måluppfyllelse för 8 av 11 mål avseende kvalitet och personal.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Budgetavvikelse: -4.0 MSEK. Underskottet framför allt hänförligt till IFO.

4. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har fastställt verksamhetsplan 2022 i okt 2021. Även beslutat om kontrollplan för badvatten.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget 2022 har godkänts av nämnden i dec 2021.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Mål inom områdena handläggning, kundnöjdhet o arbetsmiljö.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Måltal i form av budgetbelopp.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Mätbara mål inom verksamhet och ekonomi.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt uppföljningsplan för 2021 (§5) och 2022 (§159).
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Har löpande under året fått årsprognos för ekonomin. Ingen årsprognos för verksamhetsmål.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	-	Går ej bedöma till följd av avsaknad verksamhetsprognos.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Årsprognos har indikerat god måluppfyllelse. Nämnden har inte behövt vidta åtgärder.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Verksamheten redovisar god måluppfyllelse, ex. inom området handläggningstider.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Överskott mot årsbudget på 2,0 msek.

5. Gemensam överförmyndarnämnd (ÖFN)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Närvaro	a) Har ledamot/ersättare medverkat på nämndens sammanträden?	Grön	Kommunen har haft representation vid samtliga möten under 2021 (10 möten).
2. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Antagit en målplan för 2022. Innehåller prioriteringar och mätindikatorer (ej måttsatta).
	b) Omfattar plan den verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Mål och prioriteringar omfattar alla medverkande kommuner.
3. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Antagit budget 2022 i oktober 2021 (§73).
	b) Omfattar budget verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Budget omfattar alla medverkande kommuner.
4. Rapportering och åtgärder	a) Omfattar rapportering till nämnd verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Återkommande info från verksamheten. Anmälan av delegationsbeslut redovisas per kommun.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat för verksamhet och ekonomi?	Gul	Rapport 210831 innehåller årsprognos för ekonomin, ej för verksamheten. Bokslut 2021 saknar utvärdering av nämndens mål och prioriteringar.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	-	Går ej bedöma, se kommentar 4 b.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Har vidtagit vissa åtgärder för att verksamheten ska bedrivs inom tilldelad budget.
	e) Har nämnden återrapporterat till samverkande kommun enligt gällande direktiv?	Grön	Nämndens protokoll/årsbokslut har delgivits kommunen. Delårsrapport ej lämnats enligt direktiv.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Länsstyrelsen har vid tillsyn 2021 riktat kritik mot nämnden, dock inte allvarlig.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Budgetavvikelse 2021: +195 tkr

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	FKUN	ON	MSN	ÖFN
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Grön	Grön	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Grön	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfrågor i avsnitt 1-4.</i>	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla förvaltningen lämnas följande rekommendationer:

- Att *omsorgsnämnden* säkerställer att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram 2022
- Att *miljö- och samhällsbyggnadsnämnden* säkerställer att den minst en gång per år får en årsprognos av verksamhetens måluppfyllelse. Detta kan exempelvis ske genom att nämnden i sin helhet behandlar delårsrapport per augusti.
- Att *fritids-, kultur- och utbildningsnämnden* initierar en översyn av nämndens styrdokument (reglemente, verksamhetsplan och detaljbudget) när delar av nämndens ansvarsområden överförs till Södra Lapplands Gymnasieförbund.

pwc.se

© 2022 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.